

Художня шевченкіана в Будапешті

14 червня в Мармуровій залі Угорського Радіо українські громадсько-культурні осередки (ДОСУУ, ТУКУ, самоврядування українців Ференвароша, Центр української культури й документації) у рамках святкування 200-ліття від дня народження Тараса Шевченка організували виставку українських художників Угорщини» та провели концерт-презентацію аудіоальбому «Пам'яті Тараса Шевченка».

Виступаючи на вечорі, Голова ДОСУУ Я.Хортяні назвала захід визначною культурною подією в житті угорських українців. Разом із тим вона не могла приховати свого суму, повідомивши, що напередодні в небі над Луганськом проросійські сепаратисти збили транспортний літак «Іл-76» з 49 військовими української армії, включно з 9-ма членами екіпажу літака... На пропозицію пані Ярослави присутні вшанували пам'ять загиблих хвилиною мовчання.

За словами Я.Хортяні, в Україні триває війна, розв'язана північним сусідом, який намагається за всякі ціну зупинити український народ в його багатомісячних устремліннях здобути свободу і незалежність. Якщо Європа і далі мовчки спостерігатиме за тим, як країна-агресор дестабілізує ситуацію на Сході України та краде чужі території, за кілька літ така доля може спостигти і Захід... Про це не можна нині не говорити, зазначила ламким від болю і туги пані Ярослава, додавши, що понеділок 15 червня в Україні оголошено днем національної жалоби за черговими невинними жертвами терористів, заохочуваних і підтримуваних Росією на державному рівні.

Тим не менше життя триває. Борючись за свою свободу і права нації розвиватись вільно у політичному, економічному, культурному та суспільному сенсі з путінською неосталінською Росією, українці та їхні брати за кордоном не забувають і про мистецтво. «Неординарність цієї виставки в тому, що сюжетні мотиви до намалювання картин нав'язані творчістю Тараса Шевченка, – підкреслила Я.Хортяні. – І таких в Україні й поза її межами дуже і дуже багато.»

Першим публіці представили Любомира Борща, учасника багатьох картинних вернісажів у Центрі української культури, із Веспрема та його 2 полотна «Кобзар» і «Садок вишневий коло хати». Гобелениця Інна Баричева із м.Фот порадувала глядачів художніми роботами «Соняшники біля батьківської хати» й «У степу». Петро Пуга привіз із Балашадярматі на показ столичній публіці три свіжо намальовані картини «Вийшла з хати стара мати», портрет Шевченка «Кайдани порвіте», де Тарас зображений сучасним революціонером і «За горами гори».

Одна з виставлених робіт художника Олександра Гембіка називається «Не женися на багатій». Інша отримала назву «Катерина». Її намальовано за мотивами одноіменної поеми Тараса Шевченка. Була на виставці представлена й картина-інсталяція Олега Колоскова «Борітеся-поборете». Також викликали інтерес глядачів дві картини Олександра Кабанова з Фота «Де ти, доле, де ти?» про солдатську неволю Кобзаря в Казахстані і полотно «Сни пам'яті», де художник спробував розставити у багатомірній площині окремі важливі духовні пріоритети українців.

Концерт-презентація аудіо-альбому «Пам'яті Тараса Шевченка» у Мармуровій залі за участю відомих угорських акторів театрів і кіно та у супроводі академічного камерного хору «Кантус» із Ужгорода проходили в режимі радійного запису. Демонструючи цей альбом, пані Ярослава Хортяні зазначила, що на ньому записані 12 поезій Т.Г.Шевченка на угорській мові, які читають славетні майстри художнього слова і ті ж самі вірші українською виконуються в музиці. Відтак гостям заходу представили почесних гостей вечора, зокрема Антала Павлика, керуючого відділом міністерства людських ресурсів Угорщини. Саме це міністерство фінансово сприяло виданню аудіо-

альбому, нагадала пані Ярослава, висловлюючи подяку Анталу Павлику. Також пані Ярослава подякувала консулу Ендре Саліпскі з генерального консульства Угорщини в Ужгороді за всебічну допомогу в організації концерту. Посольство України в Угорщині представляв на українському вечорі перший секретар амбасаді Михайло Юнгер. Був запрошений до нас речник німецької меншини в парламенті Угорщини Імре Ріхтер та почесний консул Угорщини в Івано-Франківську Василь Вишиванюк, голова некомерційного товариства «Чіллагфалу» (Зіркове село) Марія Бедич та інші. Особливу подяку Ярослава Хортяні висловила лауреату премій Л.Кошута і М.Ясаї Гезі Д.Гегедюш, народному актору і лауреату премії Ясаї Шандору Лукачу, лауреату пр. Ясаї Петеру Кертесу, лауреату пр. Ясаї Іштвану Урі та актору Роберту Ґараї за їхню згоду, ентузіазм і дружнє зацікавлення продекламувати вірші безсмертного Шевченка в перекладі на угорську мову. Названі актори під бурхливі аплодисменти публіки вийшли на сцену. Великі оплески також отримали перед початком концерту члени Академічного камерного хору «Кантус».

По завершенні прекрасних мистецьких виступів угорських акторів та митців з України й шквалу аплодисментів господиня вечора схвильовано сказала: «Я хочу подякувати вам усім від свого імені, нашої меншини та братів і сестер в Україні за цей незабутній концерт. Коли митці двох народів поєднують свої сили, стається таке справжнє диво!»

Наш кор.